

Motion om upprättande av ett monument över HBTQ-personers kamp

Motion av Gabriel Kroon m.fl. (alla SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anders Österberg

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Gabriel Kroon m.fl. (alla SD) att ett monument över hbtq-personers kamp uppförs på Rinkeby torg i stadsdelen Järva.

I motionen framförs att monument över hbtq-personers kamp för att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda finns i städer över hela världen och att ett monument skulle bli en symbol för att hbtq-personers rättigheter gäller överallt i Sverige. Motionärerna anser att stadsdelen Järva är en passande plats för monumentet då stadsdelen har en hög andel invånare med bakgrund i länder där samkönade relationer är kriminaliserade.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Järva stadsdelsnämnd och Stockholm konst. Stockholm konst har svarat på remissen som en del av kulturnämndens remissvar.

Stadsledningskontoret ser positivt på att frågor om hbtqi-personers kamp för att få tillgång till sina mänskliga rättigheter uppmärksammas genom upprättandet av ett monument och hänvisar till budgetuppdrag om att tillsammans med civilsamhället förbereda för uppförande av ett sådant monument för lämplig placering.

Kulturnämnden hänvisar till budgetuppdraget för utredning om placering av ett monument.

Järva stadsdelsnämnd anser att historisk och samtida diskriminering av hbtqi-personer är ett brett samhällsproblem och hänvisar till stadens budgetuppdrag om att förbereda för upprättande av ett monument för placering.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I Stockholms stads program för mänskliga rättigheter framhålls att mänskliga rättigheter gäller alla, alltid och överallt. Staden strävar efter att skapa en miljö där alla kan älska den de vill och vara den de är. I linje med detta hissas regnbågsflaggan vid Stadshuset och i resten av staden under Pridefestivalen, och insatser görs för att främja organisationer och mötesplatser för hbtqi-personer oavsett ålder eller funktionsförmåga.

Den rödgröna majoriteten arbetar för att stärka arbetet för allas lika rättigheter och möjligheter, men inser också att utmaningar kvarstår brett i samhället. Enligt en rapport från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter rapporterar över hälften av svenskarna att fördomar och intolerans mot hbtqi-personer har ökat under de senaste fem åren. Två tredjedelar av hbtqi-personer i Sverige uppger att de inte känner sig trygga nog att vara öppna med sin identitet. BRÅ:s statistik visar även att homofobiska hatbrott utgör den största gruppen av anmälda hatbrott.

Diskriminering av hbtqi-personer är också ett fortsatt problem. I EU-rapporten redovisas statistik som säger att var femte hbtqi-person upplever diskriminering inom minst ett område i livet. Av de områden som lyfts rör det vardagliga saker som att arbetslivet, att besöka restauranger och att vara i kontakt med vården.

Civilsamhällesorganisationer spelar en central roll i arbetet för hbtqi-personers rättigheter. Genom opinionsbildning, stödinsatser och utbildningar bidrar dessa organisationer till att motverka fördomar och diskriminering. Deras arbete har också varit avgörande för att öka medvetenheten om hbtqi-personers situation och påverka politiska beslut.

Som en del av 2025 års budget förbereder staden för att upprätta ett monument över hbtqi-rörelsens kamp för sina rättigheter i samhället. Att staden gör detta tillsammans med de organisationer som berörs visar på betydelsen av att samarbete krävs för att uppfylla stadens mål om en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

Bilaga

Motion om upprättande av ett monument över HBTQ-personers kamp, dnr KS 2024/948-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 12 mars 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen tillstyrker motionen
2. Därutöver anföra följande:

Stockholm saknar ett monument som uppmärksammar kampen för HBTQ-personers rättigheter i Järva där utsattheten är som störst.

I många länder i Mellanöstern bestraffas samkönade relationer med döden eller långa fängelsestraff. I drygt 30 afrikanska länder är samkönade förhållanden förbjudna. Sverige har tagit emot många människor från dessa HBTQ-fientliga länder.

Ett monument skulle symbolisera att HBTQ-personers rättigheter gäller överallt i Sverige. Vi tror att en placering på Rinkeby torg skulle stärka HBTQ-personer i området att våga stå upp för sina rättigheter och känna stöd från samhället, trots eventuella utmaningar i omgivningen.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Gabriel Kroon m.fl. (alla SD) att ett monument över hbtq-personers kamp upprättas på Rinkeby torg i stadsdelen Järva.

I motionen framförs att monument över hbtq-personers kamp för att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda finns i städer över hela världen och att ett monument skulle bli en symbol för att hbtq-personers rättigheter gäller överallt i Sverige. Motionärerna anser att stadsdelen Järva är en passande plats för monumentet då stadsdelen har en hög andel invånare med bakgrund i länder där samkönade relationer är kriminaliserade.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Järva stadsdelsnämnd och Stockholm konst. Stockholm konst har svarat på remissen som en del av kulturnämndens remissvar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms stads program för mänskliga rättigheter konstateras att de mänskliga rättigheterna gäller alla, alltid och överallt. Stadens arbete med de mänskliga rättigheterna fokuserar särskilt på individer och grupper som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda. Hbtqi-personer är en sådan grupp. I en rapport som kommunstyrelsen, i enlighet med ett budgetuppdrag, under 2022 tog fram om rasism, funkofobi, homofobi och tranfobi betonas även att förtryck mot hbtq-personer bör förstås som ett strukturellt samhällsproblem som formar hbtq-personers upplevelser och livsvillkor.

Stadsledningskontoret ser därför positivt på att frågor om hbtqi-personers kamp för att få tillgång till sina mänskliga rättigheter uppmärksammas genom upprättandet av ett monument. I stadens budget för 2025 har kulturnämnden fått i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen och civilsamhället förbereda för ett uppförande av ett monument över hbtqi-rörelsens kamp för sina rättigheter i samhället. Lämplig placering av monumentet bör utredas inom ramen för budgetuppdraget.

Stadsledningskontoret föreslår att motion om upprättande av ett monument över hbtq-personers kamp av Gabriel Kroon, Linnéa Vinge och Anders Lindman (alla SD) anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2024 följande.

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart

Reservation av Emelie Wasserman (SD), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

I stadens budget för 2025 har kulturnämnden fått i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen och civilsamhället förbereda för ett uppförande av ett monument över HBTQI-rörelsens kamp för sina rättigheter i samhället. Kulturförvaltningen ser positivt på att ett sådant monument upprättas i Stockholm.

Inom ramen för uppdraget avser kulturförvaltningen att utreda frågan om en lämplig placering av ett sådant monument.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2024 följande.

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Reservation av Robert Westerlund (SD), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Järva stadsdelsförvaltning delar bilden att det är viktigt att uppmärksamma hbtqi-rörelsens kamp och arbeta för att förverkliga hbtqi-personers rättigheter. Förvaltningen ser positivt på förslaget att upprätta ett monument i staden. Enligt Stockholms stads budget 2025 ska kulturnämnden i samarbete med kommunstyrelsen och civilsamhället förbereda för ett uppförande av ett monument över hbtqi-rörelsens kamp för sina rättigheter i samhället. Förvaltningen hänvisar till denna process. Avseende placering av monumentet delar förvaltningen inte motionärernas bild att det finns specifika stadsdelsområden som behöver dessa monument mer än andra, hbtqi-rörelsens kamp och hbtqi-personers rättigheter behöver uppmärksammas och förverkligas i hela staden/samhället. Historisk och samtida diskriminering av hbtqi-personer är inte ett områdesproblem utan ett samhällsproblem och bör behandlas som ett sådant även vid placering av minnesmonument.

Vidare anser förvaltningen att beslut om plats för monumentet (som enligt Stockholms stads budget 2025 ska uppföras) bör ske i dialog med representanter från hbtqi-rörelsen.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Reservation av Emelie Wasserman (SD)

Emelie Wassermann föreslår att kulturnämnden beslutar att motionen tillstyrks, och anför därutöver följande:

Stockholm saknar ett monument som uppmärksammar kampen för HBTQ-personers rättigheter. I städer över hela världen finns minnesmärken som hedrar homosexuellas strävan efter att få sina mänskliga rättigheter erkända och sina livsval respekterade. För Sverigedemokraterna är det självklart att ett sådant monument också bör finnas i Stockholm.

I många länder i Mellanöstern bestraffas samkönade relationer med döden eller långa fängelsestraff. I drygt 30 afrikanska länder är samkönade förhållanden förbjudna.

Sverige har tagit emot många människor från dessa HBTQfientliga länder. Ett monument skulle symbolisera att HBTQ-personers rättigheter gäller överallt i Sverige. Vi tror att en placering på Rinkeby torg skulle stärka HBTQ-personer i området att våga stå upp för sina rättigheter och känna stöd från samhället, trots eventuella utmaningar i omgivningen.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Robert Westerlund (SD)

1. Järva stadsdelsnämnd tillstyrker motionen.
2. Därutöver anför följande:

Det är korrekt att diskriminering av HBTQI-personer är ett samhällsproblem och inte ett områdesproblem. Det förändrar dock inte att samhällsproblemets omfattning skiljer sig markant mellan olika områden: i Järva sker fritidsverksamheten för HBTQI-ungdomar på en hemlig adress medan Södermalm fram till nyligen haft en internationellt uppmärksammat HBTQI-förskola. Om man bara följer processen utan att aktivt uttrycka sitt intresse för att få monumentet i sin stadsdel finns det en risk att placeringen blir på Södermalm eller Kungsholmen. Det vill säga platser som redan präglas av en förhållandevis hög acceptans för HBTQI-uttryck. Sverigedemokraterna anser att det här är ett ypperligt tillfälle för stadsdelen att visa att man stöttar sina HBTQI-invånare samtidigt som ingen enskild pekas ut.